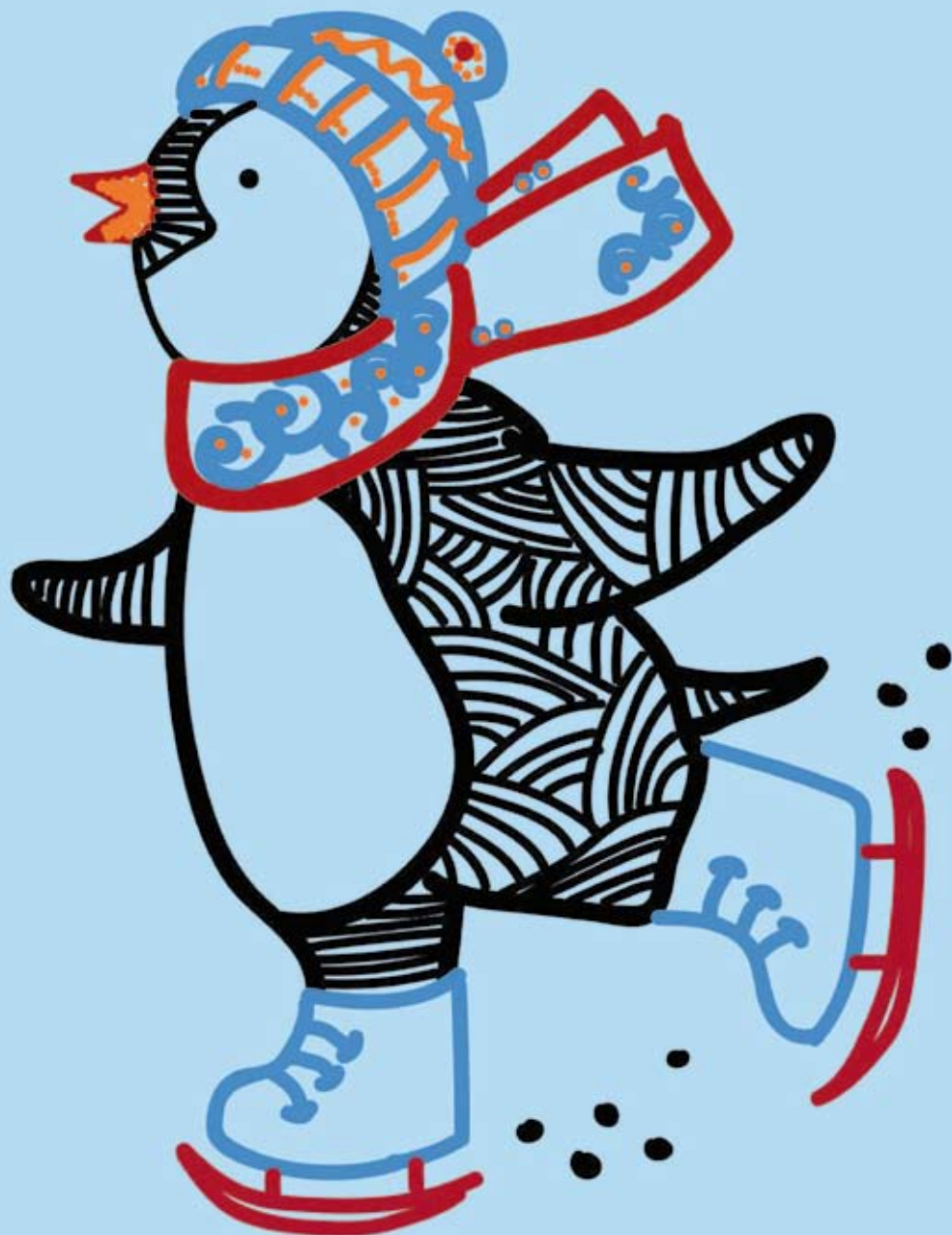

Mézeskalács

• 68. évfolyam

• 2019. január

• Ára 50 dinár

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

Bizony nem sokat érne a nyár, ha nem volna tél. Igaz, hogy ilyenkor didergünk, és a száraz faágak is nagyokat csikorognak a hó alatt és fagyban. Jókat lehet azonban játszani ilyenkor a hóban, és akár a jég is. Eljött a különféle téli sportok ideje. Érdeemes közülük néhányat kipróbálni. Hogy melyik téli sport milyen lehetőségeket tartogat, erről a 30. és a 31. oldalon olvashattok.

A pingvinek igencsak szívós állatok, a legzordabb időjárást is jól elviselik. Fehér és fekete színű tolatzatuk alatt vastag zsírréteg talál-

ható, amely nem csupán a hideg ellen nyújt kiváló védelmet. Hogy mire jó még ez a csinos, frakkszerű külső, megtudhatjátok a 26. és a 27. oldalon. Kis újságotokban több, ezekkel a kecses külsejű állatokkal kapcsolatos, izgalmas feladatot is találhattok.

Szép napokat és boldog új évet!

Rajzpályázat:

- Téli sportok
- Pingvinek

Szárnybontogató:

- Családom
- Hétköznapi

Sebők Norina, 3. osztály, Emléiskola, Zenta

Hajnal Anna

Hidegnek dicséreti

Édesebb a hideg édes cseresznyénél,
szagosabb a hideg szagos szamócánál,
csillogóbb a hideg csillogó csillagnál,
fehérebb lesz fogunk tőle, mint almák húsától,
pirosabb lesz arcunk tőle pi-piros pipacsnál,
fényesebb lesz szemünk tőle, mint a fényes fáklya.

Estelen-estelen sárga felhők jönnek,
fázdogál-fázdogál tövig kopár szikla,
fázik-fázik öreg hegynék kőig-kopasz csúcsa,
szél lesz holnap, szélvihar lesz, ríkit az ég alja.

Hegytetőn-hegytetőn három fiatal fa:
nyösörögnek, sóhajtoznak, fáznak az estében.
Keletről, keletről három vadgalamb jön,
meleg testtel, puha tollal rájuk ülnek szépen.

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

Nemzeti Kulturális
Alap

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■
■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■
■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■
Munkatárs: **Fehér Ildikó** ■ Leveleket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség** ■
– telefon: 021/456-624, honlap: www.jopajtas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasman@magyarszo.rs ■
■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Január

Január 1., újév

A pogány Rómában az évkezdetet Janus tiszteletére tartották, kicsapongással ünnepelték. Az emberek jókívánásokat mondtak, ajándékokat adtak egymásnak. A január eleji évkezdetet a Gergely-féle naptárreform (1582) óta vált általánossá. Ez a nap jelentette az újévet, valamint a télközépi ünnepkört. Számos népszokás, hiedelem kapcsolódik ehhez a naphoz, de napjainkban már csak kevesen ismerik, tartják be ezeket. Egyik népszerű szokás volt az újévi jókívánások elmondása házról házra járva, amiért a háziak almával, dióval kínálták a köszöntőket. Újévkor az egész év sikerét igyekeztek biztosítani, nagyon fontos volt a jó cselekedet az év első napján, és sokféle tiltással is találkozhatunk.

Január 6., vízkereszt

A karácsonyi ünnepkör zárása és a farangi időszak kezdete. Az egyik legrégebbi egyházi ünnep, a 4. századig Jézus születésnapját és az évkezdetet is ezen a napon ünnepelték. Az egyház ezen a napon emlékezik meg a napkeleti bölcsekről és Jézus megkeresztelkedéséről. E naptól kezdve szenteli a vizet a keleti egyház, a középkortól pedig a nyugati egyház is. A víz megkereszteléséből, (megszenteléséből) ered a magyar vízkereszt elnevezés. Hittek a víz gyógyító hatásában, ami mindenféle betegségre jó volt, de használták a mezőgazdaság és állattartás területén

is. A víz és a tömjén szenteléséből alakult ki a házszentelés, amit ma már kevesen igényelnek.

Január 17., Remete Szent Antal napja

Remete Szent Antal (i. sz. 250) szerzetes volt, akit a háziállatok védőszentjeként tiszteltek. A középkorban előfordultak járványszerű mérgezések, melyeknek a tünetei hasonlítottak az orbáncéhoz. Szent Antal tüzeinek nevezik az orbáncot és az ehhez hasonló mérgezést. A betegeket imádságokkal, ráolvasással próbálták gyógyítani. Az ehhez kapcsolódó hiedelmek a hitújítás korában elhalványultak, de később újraéledtek Páduai Szent Antalnak köszönhetően.

Január 18., Piroska napja

Piroska napjához fűződik ez a mondás: Ha Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy.

Január 22., Vince napja

A drávaszegi falvakban ún. vincevesszőt metszettek, amit a szobában vízbe állítottak. A kihajtott vesszőkből jóslták meg a következő év termését. A gazdák szerint ezen a napon sok bort kell inni, hogy bő legyen a termés. Az időjárás is meghatározó volt, például szép, napos idő esetén jó bortermést, ellenkező esetben rossz bortermést jósltak.

Boldogasszony hava

Boldogasszony hava, télhó,
Vidáman pilinkél, hull a hó,
Eljött már az új esztendő,
Kolbással tele a bendő.

Szánkó siklik a havon,
Korcsolyázunk a tavon,
Szél paskolja az arcunkat,
Messze viszi kacajunkat.

Boldogasszony hava, január,
Tele a kamra, az élesztár,
Májas hurkát majszolunk,
Szárad közben a bakancsunk.

Jön Január

Porka havak esedeznek,
sopánsodnak a verebek.
Jegenyefán ócsárolják
Januárt a zajgó csókák.

De Január rá se ránt a
fákon csárogó csókákra,
sem a tetőn dideregve
siránkozó verebekre.

Azért van a csűrön cserép,
bújjon alá, aki veréb,
s a füstölgő kémény mellett,
aki csóka, melegedhet.

Jön Január, megy Január,
kinek-kinek kedvébe jár,
szánkót csusszant, ródli lódít,
gyermekkel hógolyózik.

A kucsmáján, lám, mit látok,
egy korai hóvirágot.
Sorra sétál minden házat,
s boldog újévet kíváncsat.

Este

Anya hazajön: kapok egy puszit,
apa hazajön: újabb puszi
és egy barack a fejemre.
„Jó voltál?” – kérdezik,
és én bólintok.
„Mindent megettél?” – kérdezik,
„Mindent!” – mondom, pedig
nem is igaz, mert az óvó nénit
sem ettem meg, a hintalovat sem,
a labdát sem és az ajtófélfát sem,
a nagymamát sem, tudhatnák már,

mégis mindig megkérdezik.
Fürdés után ágyba küldenek:
„Álmodj szépeket, nyuszikám!”
De én nem alszom el, csak
a szememet hunyom be.
Hogyisne! Amikor minden
éppen ilyenkor jut eszembe,
később a szememet is kinyitom,
csak hogy akkor már álmos vagyok,
hát lecsukom újra,
de most magamnak alszom el!

Közös séta a családommal
Balog Emília, 1. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Van hozzá közöd?

Van hozzá közöd,
mit csinálok?
és hogy mit gondolk?
Van hozzá közöm,
mit csinálsz?
És hogy mit gondolsz?
Van közünk egymáshoz?
Hozzám, hozzád, mindenkire,
aki véletlenül épp itt él,
épp most,
és akitől függ,
hogy mi lesz a világból?
Van közünk egymáshoz,
talán, igen.

Családom
Szabó Ákos, 1. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Január

Amikor a Tél megrázza a szakállát, hullani kezd a hó a Földön. Január, a Tél középső fia, kisgyermek korában nagyon irigyelte ezért édesapját. Szerette volna, hogy neki is legyen valami hasonló tudománya, de ahhoz persze még mindenképpen kicsi volt, hogy szakállt növesszen. Mivel azonban ez a dolog annyira érdekelte, hogy emiatt rengeteget nyaggatta szüleit, apja megengedte, hogy segítsen megrajzolni a hópelyhek mintáját.

A kis Január az elején nagyon örült ennek a feladatnak, és rendkívül ügyesnek bizonyult; szebbnél szebb mintákat formázott a hópelyhekből. Sokan megcsodálták munkáit, és gyakran dicsérgették ügyességét.

Hamarosan viszont úgy érezte, a sok dicséret ellenére is, hogy neki ez nem

elég. Arra vágyott, hogy hatalmas virágokat rajzolhasson, óriási képeket komponálhasson. Fantáziája határtalan volt; lendületes, nagy íveket, ezernyi mintát, alakot képzelt maga elé, de hiába, mert ceruzájával csak apró csillagocskákat lehetett formázni, amikből csak kis hópelyheket tudott összerakosgatni. Így nem csoda, hogy egy idő után már cseppet sem élvezte a munkát, ráunt, mert szabadságra vágyott.

Volt Januárnak egy unokatestvére és egyben legkedvesebb játszópajtása: Március. Ő volt a Tavasz legidősebb fia. Neki panaszkodott egyszer munkája unalmasságáról a kislát, amikor is Márciusnak hirtelen eszébe jutott valami. Kotorászott egy darabig a zsebeiben, végül előhúzott egy ceruzát, pontosabban egy fél ceruzát, és odaadta Januárnak.

– Mit kezdjek én ezzel? – kérdezte csodálkozva a fiú. – Van nekem éppen elég ceruzám.

– Tudom – válaszolta Március mosolyogva –, de ez varázsceruza. Édesanyámé volt, de eltörött, és kidobta a szemétkébe. Én pedig kimentettem onnan, és most neked adom, mert lehet, hogy hasznát veheted.

– Azt mondd, hogy varázsceruza? – kérdezte Január csillogó szemekkel.

– Igen, édesanyám ezzel szokott szivárványt rajzolni az égre. Talán te is rajzolhatnál szivárványt vele, vagy bármilyen mást, hisz olyan ügyesen rajolsz.

Január megköszönte, és zsebre vágta a varázsceruzát, és csak este vette elő újra, amikor barátja már hazament. Egyedül szerette volna kipróbálni, mert félt a kudarctól, és szégyellte volna magát, ha valami rosszul sikerül.

Kezébe fogta a kis ceruzacsonkot, és megpróbált vele szivárványt rajzolni az égre, amint azt nagynénje teszi, de hiába próbálkozott, nem járt sikerrel. Már ép-

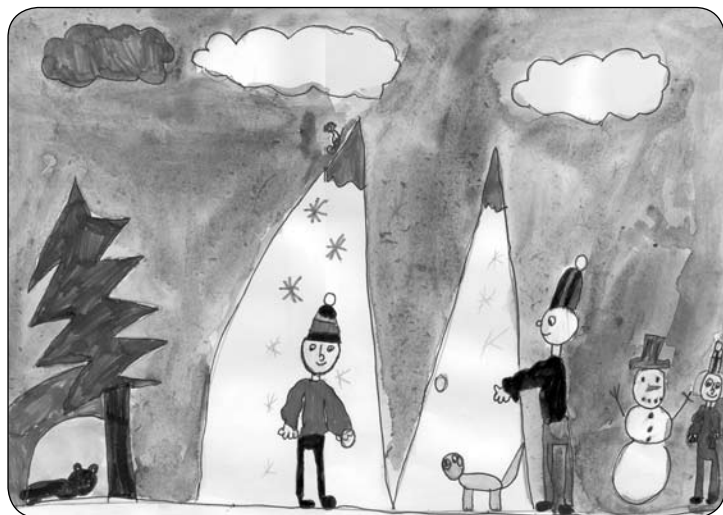
pen el akarta hajítani a haszontalannak tűnő eszközt, amikor észrevette, hogy a Földön, a házak befagyott ablaküvegeiben megjelent a szivárvány íve, pontosan úgy, ahogyan ő rajzolta.

Megörült a felfedezésnek, de nem volt benne biztos, hogy ez csakugyan az ő keze munkája, ezért gyorsan rajzolt egy kis virágocskát, és csodák csodájára, ez a kis virág is rögtön megjelent a házak ablakain.

„Nagyszerű, – gondolta – most végre szabadon rajzolhatok, amit csak akarok!” És valóban így lett. Egész éjszaka dolgozott, és reggelre, mire felébredtek a Földön az emberek, szebbnél szebb jégvirágok borították be ablaküvegeiket.

Ettől a naptól kezdve a jégvirágok rajzolása lett Január kedvenc időtöltése, és mindenki, aki látta, nagyon meg volt elégedve munkáival.

Amikor a Tavasz meghallotta, hogy mi történt, megajándékozta unokaöccsét egy egész készlet varázsceruzával, hogy Január az ő ablakaira is tudjon mindig jégvirágot rajzolni.

Bubori Márk
Október 10. iskola,
Szabadka

Hóli Anna
2. osztály,
Emlékiskola, Zenta

Hófarsang

Északi szél, mit csinálsz?
A dudádon mit dudálsz?
– Du-du, mindig ezt fújod.
Azt várom, míg elunod.
Most meg szederfánkra ülsz,
s szederfánkon hegedülsz.
Táncra hívod a havat
odakint a fa alatt.
Csupa táncos pihe-lány,
első táncos valahány:
fehér ruhás hópihe
lebben oda meg ide.
Hó-farsang van. Itt a tél.
Azért dudál ez a szél.
Egy szál zenész magában
sípól, dudál a bálban.

Muhi Viktor
2. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Magyarkanizsa

Kökény

Ázik, fázik a kökény,
didereg a lába,
kékpettyes ruháskáját
a szél is cibálja.
Csalogatja a rigót:
Gyere csipegetni,
dércsípte bogyóimmal
jól is tudnál lakni!
Jönnek ám a madarak,
vígán vacsorára,
nem fázik már a kökény,
van tollas kabátja!

Babcsányi Léna, EmArt Műhely, Szabadka

Mese a fehér csillagos sündisznóról

Benedek szakasztott olyan kis sündisznó volt, mint a testvérei, akikkel együtt élt a nagy mogyoróbokor tövében. Vagy mit is mondok! Mégsem volt szakasztott olyan, mert neki egy kis fehér csillagocska nőtt a homlokán. Aggodalmaskodott is apja, anyja: „Mi lesz ebből a gyerekből?”

De nem lett semmi. Benedek nőtt, növekedett, szépen, mint a többi hét.

Múlt a nyár, jött az ősz. Dér lepte be a földet.

– Miért van ilyen hideg? – kérdezte egyszer Benedek.

– Mert jön a tél – felelte sünpapa.

Benedek lehajtotta csillagos fejecskéjét, s aztán egyszerre csak olyat kérdezett, melyet még soha sündisznócsmete nem kérdezett, mióta világ a világ:

– Papa, miért van tél?

De hát Benedek megtehetette, neki csillag világló a homlokán.

Most már sünpapán volt a sor, hogy lábaira hajtsa a fejét, ami sünéknél kétségtelenül a gondolkodás jele. Hiszen egy szülőnek mindent tudnia kell.

– Hogy miért van tél? – mondta aztán elszontyolodva. – Én sem tudom, de megkérdezzük.

Útnak indultak hát. Elöl sünpapa, sünmama, mögöttük Benedek, sorban a hét testvérével. Elmentek a nyúlhoz. A nyúl szörnyen okos nyuszi volt, fél fülét örökösen lekonyítva hordta, úgy elmélkedett magában.

– Miért van tél? – kérdezte tőle sünpapa.

A nyúlnak még a másik füle is lekonyult, úgy elgondolkozott. Ezt mondta:

– Bizonyára a szél hozza, várjatok, megkérdezem a szelet.

S mikor jött a szél, a nyúl nekiiramodott, és futott, futott, versenyt futott vele. De bizony csak szomorúan tért vissza.

– Nem tudja a szél se, csak beszél, beszél tücsköt-bogarat, telebúgta a fülem – s rázogatta keservesen tapsifülét. – Menjete a bagolyhoz, tán az éjszaka hozza a telet, ő beszél vele.

Óriás, odvas fa mélyén lakott a bagoly. Szegény sünpapa egész álló nap kiáltozott neki, míg végre alkonyattájban meghallotta, s kijött az odújából.

– Várjatok, reggelre megmondom – dörögte a bagoly, s elszállt. Odalent a fa aljában csak lesték, mikor tér meg. De bizony a bagoly csak a hajnali derengésben tért haza. S akkor is nagy mérgesen rájuk kiáltott:

– Hordjátok el magatokat! Alkonyattól faggatom az éjszakát, s nem válaszol, csak kápráztatja hideg csillagfényével a szemem. Menjete a vakondhoz, hátha a nyirkos, hideg föld rejtegeti a telet.

Mentek hát a vakondhoz. Meg is lették hamarosan.

– Kérdezd meg a földet – mondta neki sünpapa –, miért van tél.

A vakond hunyorgott néhányat, s aztán eltűnt a föld alatt. Nem is kellett valami sokat várakozni rá, jött vissza egykettőre.

– Siket a föld – mondta a vakond –, nem hallja, ha kérdezem. De ha jól meggondolom, hiába is kérdeznénk, hiszen nincs is olyan hideg ideleln. Nem, ő nem hozhatja a telet. A tél, régóta tudom, felülről jön. Menjete a sashoz, kérdezze meg a naptól.

A sas, fészke pereméről, fél szemmel nézett le a nyüzsgő süncsaládra. Aztán meglebbengette szárnyát, s mint egy óriás felhőárnyék, elszállt fölöttük. Szállt, szállt, magasabbra, egyre magasabbra, mindig szemközt a nappal, fel a felhők fölé. S mikor már olyan magasán járt, hogy a ritka levegőben szinte vérharmatosan áradt ki csőrén a lehelet, belekiabálta a tűző-forró napkorongba:

– Miért van tél?!

De a vére úgy dobolt a dobhártyáján, hogy nem értette a feleletet.

Odalent azalatt nagy hirtelen beállt a fagy. A süncsalád pedig beiszkolta a mogyoróbokor aljára, és beásta magát a puha levelek alá. Álomra hajtotta fejét sünmama és sünpapa és a hét testvér. Benedek még morgott ugyan egyet-kettőt magában, hiszen azért volt csillagos, de aztán ő is elálmosodott és elaludt. És aludt, aludt, aludt, ki tudja, meddig aludt.

Arra ébredt, hogy megsercen körülötte az avar. Fölemelte orrocskáját, és nyomban

vidámító jó szagokat érzett, erjedő, tavaszi szagokat. S ahogy figyelmesebben körül nézett, látta, hogy apró hóvirágocskák nyomkodják szét körülötte az avar, onnan a percegés. Kidugta a fejét a vackából, s akkor eszébe jutott, amivel elaludt: miért van tél?

Iramodott egyet, mert a lábacskaí bizony meggémberedtek, s a mogyoró szélénél szembetalálta magát egy kis hóvirággal, az már ki is dugta az avar alól a fejecskéjét. Benedek megszagolgatta, s akkor ezt dűnnyögte magában: „Azért van tél, hogy eljöhessen a tavasz!”

– Hogyan? Mit is mondtam? – riadt fel egyszerre. – Hm, még lehet, hogy igazam is van!

De szégyenkezve érezte, hogy ő már egy telet megért komoly, felnőtt sün, és nem illik neki ilyen gyermekes dolgokkal foglalkoznia.

Hogy miért van tél? Nem is gondolt rá soha többé!

A családom

Vince Dávid, 1. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

A három kis pingvin

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer három kis pingvin: Pingvin Péter, Pingvin Róbert és Pingvin Ödön. Mind a hárman testvérek voltak. Nagyon szerettek játszani. Mindig építettek hóvárat, vagy jégkunyhót, és dobálták egymást hógolyókkal.

Közben hangosan kiáltoztak:

– Na, most találj el, Petya!

– Dobj meg ha tudsz, Dönci!

Amikor ezt a játékot befejezték, kerestek egy hatalmas hódombot, ami a jég mellett volt. A jégbe három lyukat fúrtak, és a lyukak fölé írták a nevük kezdőbetűjét. Tehát: P, Ö, R. Jó, nem?

Mindenki készített tíz hógolyót, és felváltva dobálták a golyókat a saját lyukuk-

ba. (Az nyert, akinek a legtöbb golyója talált bele a lyukba.) Amikor elfogytak a golyók, a három lyukat összekapcsolták és kiszélesítették. Fölmásztak a domb tetejére, megfogták egymás kezét, és lecsúsztak a dombon, bele a vízbe.

Mivel nem szoktak üres kézzel visszatérni a felszínre, addig úsztak, kapkodtak a halak után, míg legalább egyet elkaptak. Akkor felúsztak, és hazaindultak. Útközben egy beteg kis fókára bukkantak. Szegény csak pihegett, feküdt a havon. Nagyon megsajnálták, segíteni akartak neki. Szólongatták:

– Hallasz, kis fóka? Hallod, amit monduk?

A fóka pislogott párat, látszott, hogy alig van már ereje. „Ki kellene találni valami jó megoldást, hogy hazavihessük.” – gondolták a pingvinek. Azt találták ki, hogy a sáljaikat fogják használni. Próbálták óvatosan rátekerni a kis fóka testére, azzal próbálták óvatosan húzni, csúsztatni a havon. A fóka szemében máris hála tükröződött. Mikor hazaértek, rögtön szóltak a mamájuknak, hogy segítsen gyorsan, nézze meg ő is a kis fókát. Pingvin mama is kérdezni kezdte:

– Meg tudod mondani, hogy hívnak?

– Fóka Flóra vagyok – pihegte alig hallhatóan a fókalány.

– Ne félj, meggyógyítunk – mondta biztatóan Pingvin mama. – Talán éhes vagy? Mikor ettél utoljára?

– hmmm...

– Remélem csak ez lesz a baj! Gyerekek, gyorsan egy kis teát főzni! Hát ti mit hoztatok? De ügyesek vagytok! Megint fogtatok halat?

A halakat megsütötték, és főztek egy teát is.

Óvatosan megitták a kis fókát. Próbálták kis falat halat is adni neki. Ez így ment napokon keresztül, Flóra minden nap egy kicsit többet tudott már enni. Ahogy teltek a napok, úgy erősödött a kis fóka. Később már együtt is ki tudtak menni, aztán már együtt is tudtak hógolyózni, végül a vízbe is együtt tudtak belecsoobbanni! Most is mint mindig, sikerült nekik halat fogni. Mindig hazavitték, együtt megsütötték, jóízűen megették. Így éltek most már Flórával együtt, amíg meg nem haltak!

Hegedűs Gabriella, 1. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Huszák Anikó, 3. osztály, Emléiskola, Zenta

Szárnybontogató

Családom

Az én családomat anya, apa és én alkotjuk.

Anyukám varrónő. Ő a legjobb munkás a munkahelyén. Apukám locsol, néha mezőgazdasági gépet szerel, és nézi a határt. A szüleimmel társasjátékozni szoktunk a szabadidőnkben. Anyával legtöbbször bóbicsozok, apával pedig kártyázok. Segíteni is szoktam nekik. Takarítom az udvart, vagy anyával főzök. A legeslegjobb család mi vagyunk.

Kis Jovák Zalán

Egyszer, egy szép napon, amikor kisbaba voltam, megpillantottam, hogy ki is van a családomban.

Megláttam aput, és furcsán néztem rá. Aztán megláttam anyut. Őt már ismertem, hisz minden percben velem volt és vigyázott rám. A testvéreimet, Hédit, aki mindig velem akart foglalkozni. Egy idő után apu sokat dolgozott az üzletünkben. Anyu az emeleten volt, hisz ott található a munkaszobája. Hédi pedig vagy tanult, vagy kockult.

Ma már csak ritkán játszunk. Leginkább szilveszterkor. Ilyenkor társasjátékozunk.

Szeretem a családomat. Mindenki boldog, és szeretjük egymást.

Törtei Hunor

Nagyon örülök, hogy ebbe a családba születtem. Mi négyen alkotjuk a családot: apa, anya, a testvérem és én.

Mindenkinek megvan a maga felada-

ta. Apu a munkahelyén dolgozik, anyu főz és takarít, a testvérem és én tanulunk.

Nagyon szeretem a családom.

Szerda Attila

Az én családomban él apa, anya, hugi és én.

Mindenki kiveszi részét a házimunkából. Anya törölget, apa porszívózik. A hugi még kicsi. Ő csak játszik, játszik és játszik... – én meg tanulok.

Egy reggel a hugit elvitték az oviba. Én otthon voltam, így segítettem anyunak takarítani. Apa elment az Európa pékségbe, és jutalmul finom reggelit vett nekem.

Az enyém a világ legjobb családja.

Nikolić Dávid

A családomhoz tartozik apa, anya és a gyerekek.

Én és a két testvérem néha össze szoktunk veszni az édességen. Anya a munkája mellett otthon főz, mos, takarít. Nagyon finom édességeket készít. Ízletes tortát, sütit, lángost tud sütni. Nekem minden nagyon ízletes, amit készít. Apa hentes. Így vagy húst darabol a testvéremmel, vagy szerel valamit. Ha szükséges, építeni is szokott. Az én munkám a portörölés és a porszívózás.

Nyáron sátorozni szoktunk az erdőben. Azt nagyon szeretem. Igaz, előfordul, hogy esténként félek, de nagyon jó ott lenni. Örülök, hogy ilyen jó családom van.

Borsi Ármin

Szárnybontogató

A családom az én szemem fénye. Úgy szeretem a családtagjaimat, mint saját magamat. Öten vagyunk. Van egy nővérem, egy bátyám, és mint minden családban, egy anyuka és egy apuka.

Zenta városában lakunk. A nővérem hatodikos, a bátyám pedig nyolcadikos. Nemsokára ballag.

Remélhetőleg a családom és én még sokáig boldogok leszünk együtt, hisz számomra ők a legfontosabbak.

Papp Mária Magdolna

A zentai Emlékiskola 3. b osztályos tanulóinak munkái

Egy estém otthon

Hazajöttem az iskolából és megcsináltam a házit. Elmentem a táncra és gyakoroltuk a karácsonyi műsort. Hazajöttem és megfürödtem mert már nagyon késő volt.

Felvettem a pizsamámat. Lefeküdtem az ágyba, és megnéztük a kedvenc mesémet. Mire vége lett a mesének én már rég elaludtam. Nagyon jó volt a mai napom. Várom a következő estét is.

Baté Fanni

3. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

Csalimese

Hallgassatok csak ide!

Elmesélem milyen eset esett meg velem a szőlőskertben. A szőlősbe mentem, hogy almát szedjek a nagy süteményébe, de miközben ráztam a citromfát megláttam egy nyulat, aki a pálmafán csüngött és majszolta a banánt. Közlebb merészkedtem, hogy elkapjam a kis tolvajt, de sajnos észrevett, lecsúszott a

fáról felpattant a bringájára és evezett árkon-bokron, hegyen-völgyön, tűzön-vízen át. Én utánamenetem, de elcsúsztam a banánhéjon, nekiestem a barackfának, arról potyogott a mogoró és úgy eltalált egy dió, hogy még mindig érzem az ananász illatát a ruhámon. Így volt vagy nem volt, igaz volt vagy nem volt, tetszett is nem is, mondjátok meg ti is!

Cetina Alekszandra

2. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Ezt álmodtam

Este amikor elaludtam, azt álmodtam, hogy a Minecraft nevű játékban élek.

A játékon belül is egy arénában, ahol mindenféle lény volt.

Voltak vasgólemek, falusiak, robbanó lények, tehenek, csontvázak, malacok, slimek és zombimalacemberek. Az volt a baj, hogy a csontvázak és a robbanó lények elkezdtek támadni, de még az is hátrány volt, hogy nem volt mit egyek. Elmentem fát vágni, hogy csinálhassak barkácsasztalt és legyenek alapdolgaim, ezután bányásznom kellett követ a kályhához. Enni és megvédeni magam már tudtam, de kellett egy ágy és egy ház, ezért csináltam magamnak kőből házat és gyapjúból ágyat. Ahhoz, hogy jobban éljek, el kellett megint mennem bányászni. Miután visszajöttem, a sok érccel csináltam magamnak farmokat és gépezeteket, innentől jól éltem és még egy ideig a játékról álmodtam, de ezután felébredtem.

Szépét és jót álmodtam, jó rá visszagondolni.

Bazsó Ákos

4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Családom és otthonom • Családom és otthonom

Vajda Anett

3. osztály, Arany János iskola, Orom

Terényi Áron

2. osztály, Arany János iskola, Tóthfalu

Noszkovity Lejla

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Csáki Kata

3. osztály, Emléiskola, Zenta

Hofman Szofia

2. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Baté Fanni

3. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

Mácskovity Tatjana

EmArt Műhely, Szabadka

Kecskés Benedek

EmArt Műhely, Szabadka

Szakács Viktória

3. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

Gubik Viktor

1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Stančulov Dániel

2. osztály, Emléiskola, Zenta

Urbán Vivien

3. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

Kézműves foglalkozás, karácsonyi díszek készítése

Karácsony közeledtével a szülők ellátogattak az iskolába, hogy közösen átéljük az alkotás örömét. Kezdekor a tanító néni egy rövid szülői értekezletet tartott.

Ezután felolvastuk a fogalmazásainkat. Ezzel telt a magyaróra. Ezután kezdetét vette a népi hagyomány óra. Először a kisült mézeskalácsokat díszítettük írókával, tojásfehérjehabbal, majd apró tortadíszekkel megszórjuk. Parafadugóból, vat-

tából és pálcikából gyapjas báránykákat készítettünk.

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. c osztályos tanulóinak a munkái

A Kisjézus bölcsőjének dióhéjat választottunk. A feje sztiroporgolyából készült, a teste csillogós papírból, a takarója pedig puha szalma lett.

Amikor melegünk lett a tanteremben, kinyitottuk az ablakot, és örömmel fedeztük fel a Mikulás elrejtett ajándékait.

Kezünkben a piros tarisznyával fényképeztünk. Ezt követően belekukucskáltunk a kicsi zsákba, amelyben finom édesség és virgács is volt. Majd elköszöntünk egymástól.

Nagyon jól éreztem magam, mivel szeretem a meglepetéseket, és szeretem, ha a szüleim ellátogatnak az iskolába.

Kecskés Barnabás

Szárnybontogató

Csalimese

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy leopárd. Ahogy ment, mendegélt a szavannán, meglátott valami fényeset a fűben. Addig kapirgált, míg ki nem ásott egy gyémántot. Ha a leopárd tovább ásott volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Bisztricki Dávid

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Az űrben

Volt egyszer egy űrállomás, ahol fent jártam. Különös dolgok történtek. Kaviacsot dobtam a föld felé, de az visszarepült. Ledobtam, de visszarepült, ledobtam, de visszarepült...

Ceglédi Ádám

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Csigamese – hazudós mese

Volt egyszer egy csiga, úgy hívták, hogy Villám. Nem hiába hívták ám őt Villámnak. Azért kapta ezt a nevet, mert ő volt a leggyorsabb a faluban. A falut úgy hívták, hogy Metropolisz. Futóversenyt rendeztek a faluban, és Villám lett az első.

Aki nem hiszi, járjon utána!

Bozsik Edvin

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Vásárolni voltam

Én a Lidlben voltam a barátaimmal. A szomszédaimmal voltam vásárolni. Szoktam menni apával, anyával, de a legritkábban egyedül.

Amikor elmentem, nagy volt az izgalom mert minden olcsó volt, meg mindent kipróbáltunk.

Voltak ruhák, párnák meg takarók, és mindenféle finom gyümölcsjoghurt. Nekem a meggyes a kedvencem. Volt mindenféle finom dolog.

A Lidlnek olyan finom ropogós és friss a kenyeré, hogy egyszerűen nagyon jó.

Ez volt az én vásárlási napom.

Szikra Andor

**4. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka**

A szemüveg

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren túl, meg a falun is túl, volt egy asszonyka.

Volt neki egy szemüvege. Föltette a fejére hátulra, így hátrafelé is látott, meg előre is. Hátrafelé is ment, meg előre is. Hátrafelé is látott, meg előre is, hátrafelé is ment, meg előre is...

Pechó Szabolcs

**2. osztály,
Október 10. iskola,
Szabadka**

Palackpingvin

Biztos van otthon sok műanyag palackok. Nem kell őket kidobni, hiszen újra lehet hasznosítani, és érdekes játékokat tudtok belőlük készíteni. Mondjuk, palackpingvint.

Amire szükséged lesz: üres palack, vatta, fekete és sárga papírlap, olló, ragasztó.

Az üres, áttetsző palackot töltsd meg vattával. A fekete papírból vágd ki a pingvin szárnyát, farkát és fejét, majd ragaszd a palackra. A sárga papírlapból pedig a csőrét és a lábát formázd meg. A gombokból készíts szemeket a madárnak, majd ragaszd fel mindezt, szépen sorjában a palackra, és már készen is van a pingvin pajtásod.

Tipp: Használj különböző méretű palackokat, így kis és nagy pingvint is tudsz készíteni.

Gymóthy Gábor Pingvin vers

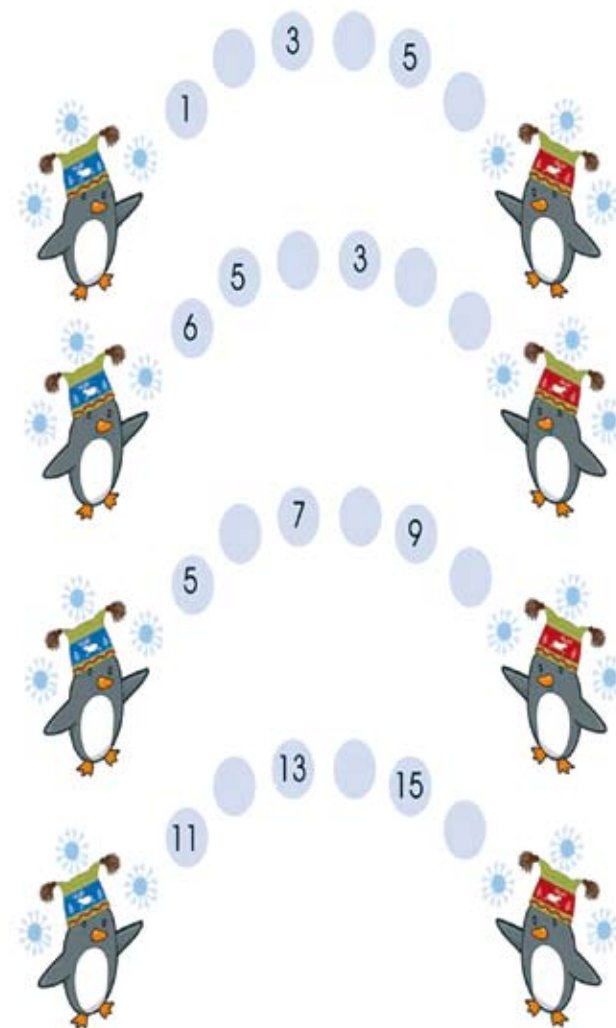
Pingvin vagyok, nézzetek!
Megismertek, gyerekek?
Állatkertben álldogálok,
halat fogni vízbe járok.
Jó, hogy néha úszhatok,
mert repülni nem tudok!

Ez itt nem az én hazám,
itt csak fogság vár reám!
Messze innen vagyok otthon,
zordonszirtes Déli-sarkon;
jeges tengerpartokon
zsibong ám a sok rokon.

Szárazföldön totyogok.
Vízben bezzeg gyors vagyok!
Hogyha halra fáj a csőröm,
a hideggel nem törődöm,
tüstént vízbe csobbanok
s fúrge kis halat fogok.

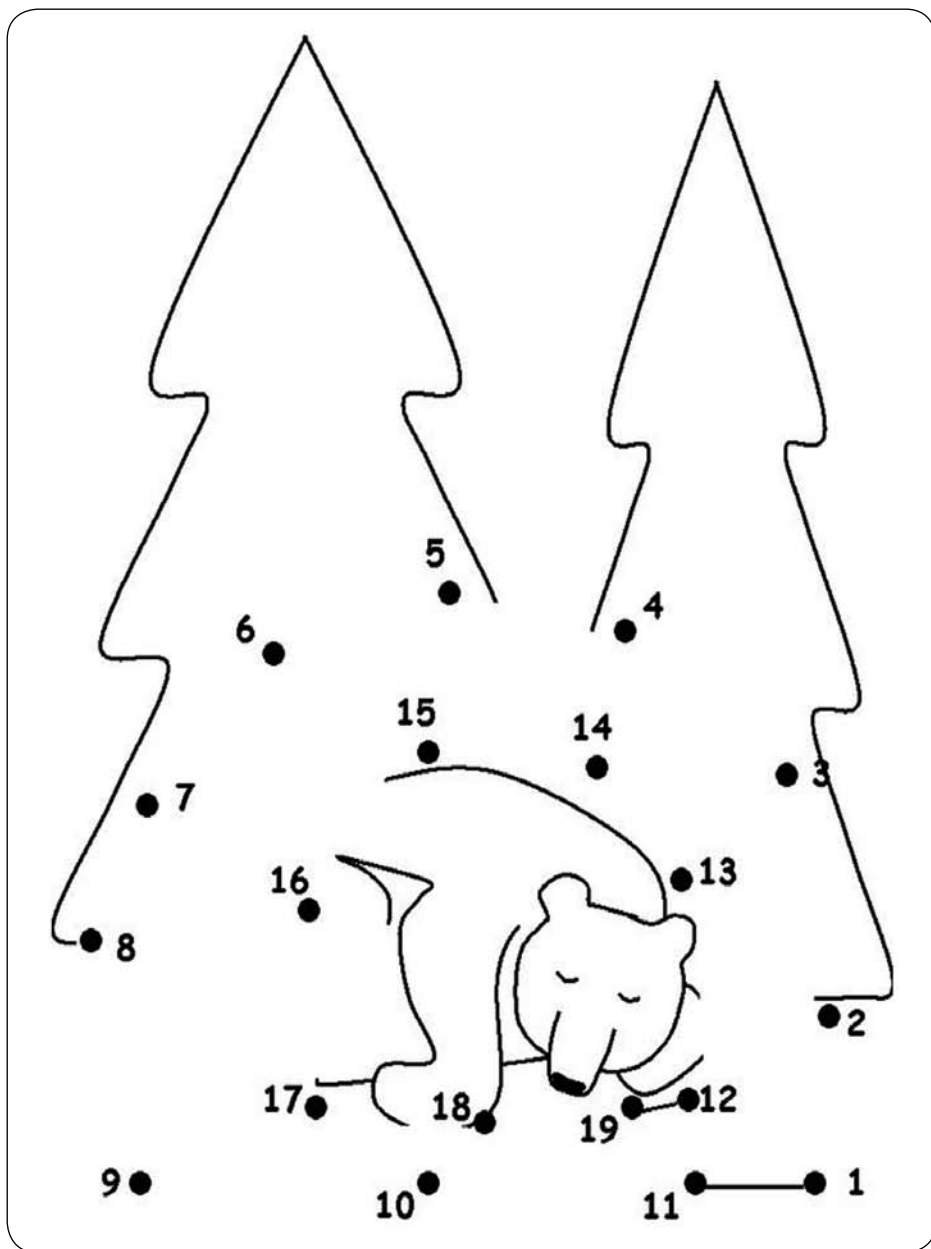
Sajnos, van ám sok bajom,
mikor tojásom tojom:
sziklaparton kemény lakni,
nincs ott miből fészket rakni.
Fiókámat költhetem
hideg, rideg köveken!

Mégis ott az otthonom,
önként azt el nem hagyom.
Ha emberek elhurcolnak,
mutogatni idehoznak,
s megbámulnak verebek,
szeressetek gyerekek!

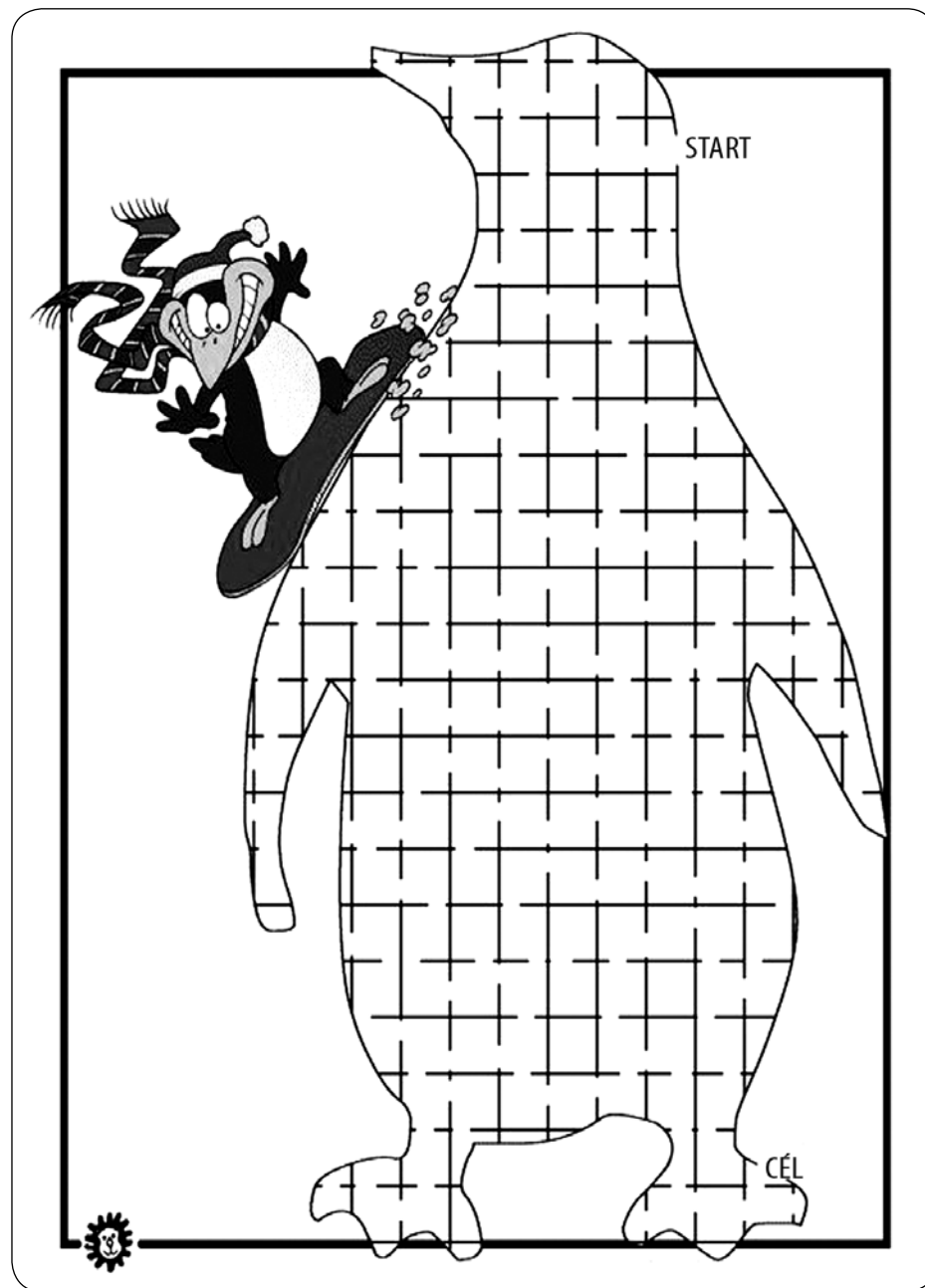

Írd be a hiányzó számokat
a hógolyókra!

Vajon ki alussza téli álmát?
Kösd össze a számokat és megtudod.

Találd meg az utat a starttól a célig!

A pingvinek élete a sarkvidéken

A pingvinek a legjellemzőbb madarak a Déli-sarkon. Tömött tollruhájuk kiváló hőszigetelő. Itt él az Adélie-pingvin és a császárpingvin.

A császárpingvin a legnagyobb pingvinfaj, az Antarktison él, és ott is szaporodik. Más állat elmenekül a Déli-sark rendkívül hideg és sötét tele elől, ám a császárpingvin még ilyenkor is a kontinensen marad. Nyáron annyit esznek, hogy alaposan meghízzanak. Márciusban, nem sokkal a tél beállta előtt, a hímek és a nőtények a part közeli költőhelyeikre vándorolnak. A nőtény csak egy tojást rak, amit rögtön a lábfejeire emel a fagyos talajról, és betakarja a hasáról lógó bőrredővel, hogy melegen tartsa. A hím ezután átveszi tőle a tojást, és amíg a nőtény elmegy táplálkozni, addig ő vigyáz a to-

jásra. A kis pingvin két hónap múlva kel ki, és addig a hím szinte mozdulatlanul, étlen-szomjan vigyáz rá. Csak ekkor tér vissza a nőtény a tengerre jóllakottan, kövéren, és megeteti a fiókát a begyében hozott, felöklendezett hallal. Végre a hím is elmehet a tengerre táplálkozni, és visszatértekor ő is megeteti a fiókát. A nőtény és a hím felváltva táplálják a kicsit, aki

eközben szépen gyarapszik. Mindez a téli, sötét hónapokban történik. Amint világosodik, és lassan melegedni kezd az idő, a tenger jege felrepedezik, és a víz egyre közelebb kerül hozzájuk. Ilyenkor az összes pingvin beleveti magát a tengerbe, a fiókák is, és igyekeznek minél többet enni, hogy jól tápláltak legyenek, hiszen két hónap múlva újra beköszönt a tél, és a folyamat kezdődik elölről. A pingvinfiókáknak csak a fele éri meg a felnőttkort, mert a zord időben hamar elpusztulnak, ha a nőtény vagy a hím nem ér vissza idejében a táplálékkal, vagy odavész a tengerben.

(Forrás:

David Attenborough:
Az élő bolygó)

Érdekességek a pingvinekről

1. Pingvinek csak a déli féltekén találhatók. Bár a legtöbben az Antarktisszal asszociálják a pingvineket, azok sokkal elterjedtebbek, pingvinpopulációkat találhatunk Dél-Amerikában, Dél-Afrikában, Ausztráliában és Új-Zélandon is.

2. A legészakibb pingvinfaj a galápagosi pingvin, mely egész évben az Egyenlítő környékén él.

3. A pingvinek már évmilliókkal ezelőtt elvesztették képességüket a repülésre, de úszólábszerű szárnyaik és áramvonalas testük remek úszókká teszik őket. Ez a leggyorsabban úszó és legmélyebbre merülő madárfaj.

4. Úszás közben a pingvinek a víz felszínére ugranak, ezt a gyakorlatot bukducsolásnak nevezik. Ettől tollazatukon apró buborékokból álló réteg képződik, amely csökkenti a súrlódást, s ez lehetővé teszi a 32 km/h úszási sebesség elérését.

5. Fehér hasuk és fekete hátuk remek védelmet nyújt a pingvineknek a vízben, mert sem alulról, sem felülről nem látszanak, tollazatuk két színe remekül álcázza őket.

6. A pingvinek húsevők, így élelmüket a tengerből vadásszák. Fajtól függően különféle tengeri állatokat esznek: halakat, tintahalat, garnélát és egyéb rákféléket.

7. A pingvinek sokkal jobban látnak a víz alatt, mint a parton. Ez nagy előny a víz alatti vadászatnál, remekül látnak még homályos vagy zavaros vízben is.

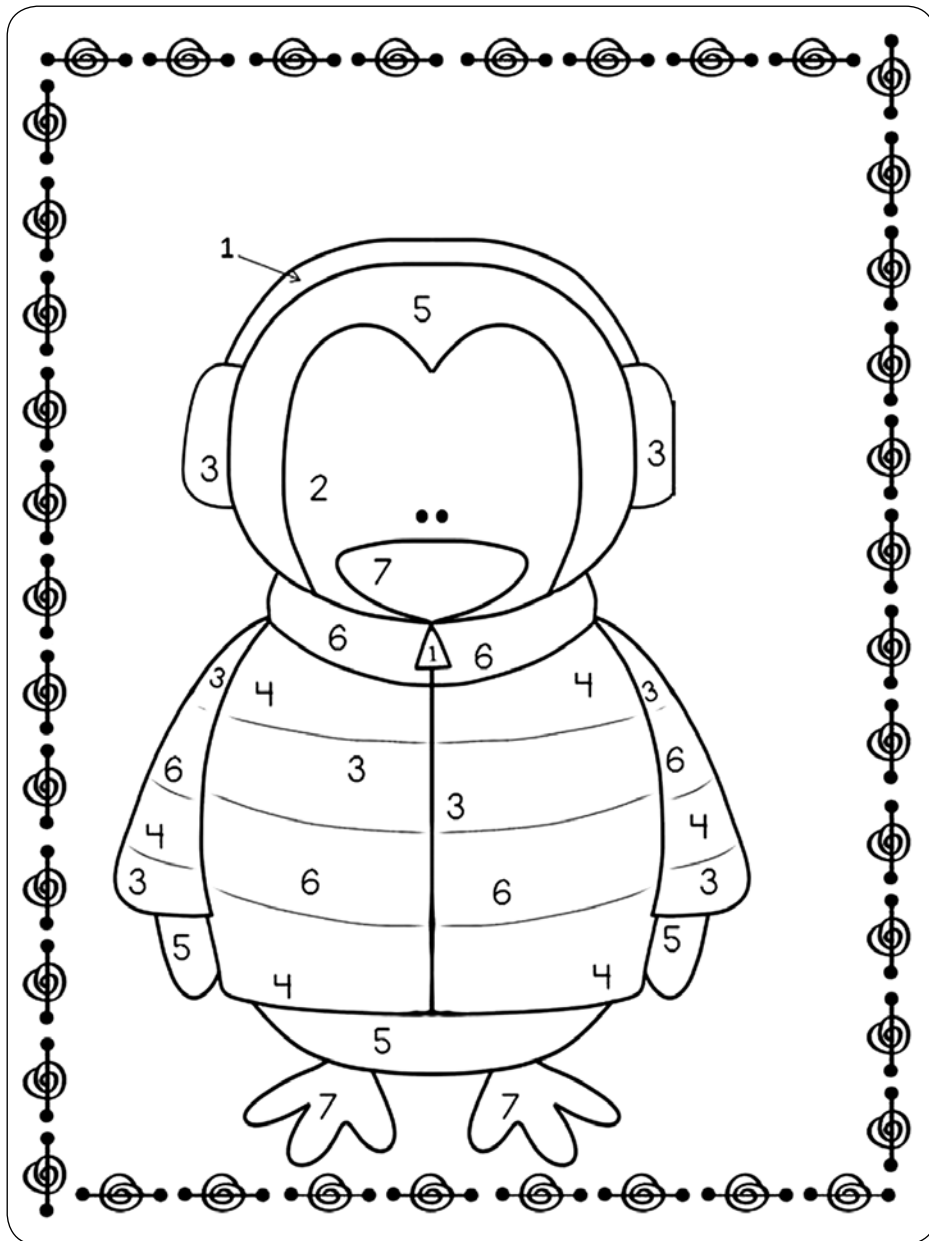

8. A sárga szemű pingvineket tartják a legritkább fajnak, számuk alig éri el az 5000 példányt. Csak Új-Zéland délkeleti partjai mentén és a környező szigeteken élnek.

9. A pingvineknek sok természetes ellenségük van, életterüktől függően: leopárdfókák, oroszlánfókák, kardszárnyú delfinek, kígyók, cápák és rókák. A szennyezés is fenyegetést jelent a pingvinekre nézve, az olaj- és más szennyeződések, valamint a globális felmelegedés megváltoztatja élelmiszerforrásaik eloszlását. És ne feledkezzünk meg az orrvadászokról sem.

10. Fajtától függően a vadon élő pingvinek 15-20 évig élnek. Ez alatt az idő alatt életük 75 százalékát a tengeren töltik.

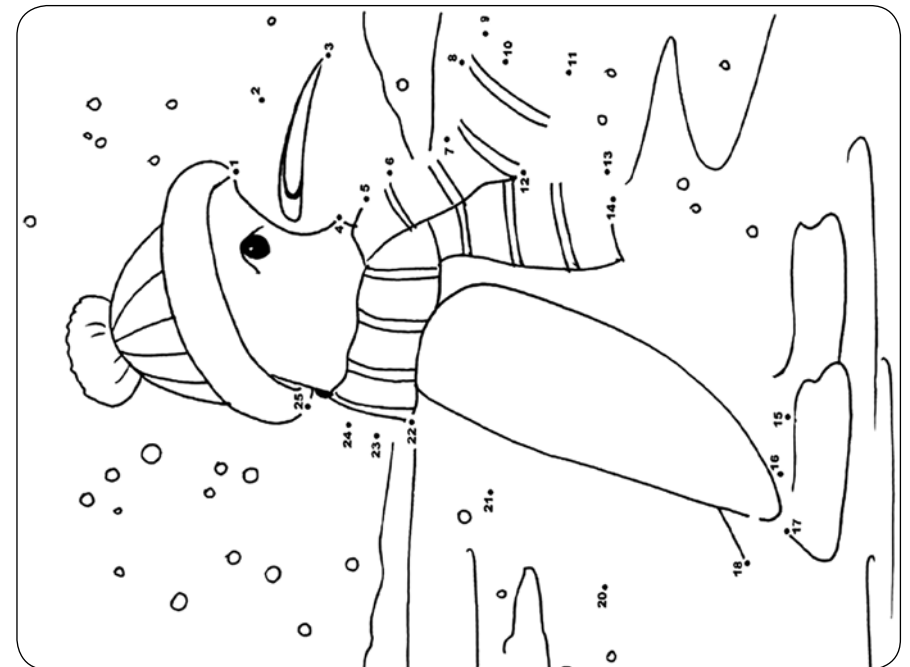
Színezd ki a számok szerint!

1 - barna, 2 - fehér, 3 - kék, 4 - sárga, 5 - fekete, 6 - piros, 7 - narancssárga

Színezd ki a pingvineket!

Kösd össze a számokat, és színezd ki!

Téli sportok

Korcsolyázás

A korcsolya a fitness minden elemét magába foglalja. Egy egész életen át lehet űzni, akár egyénileg, akár csoportosan. A korcsolyázás könnyen tanulható sport – hacsak nem szeretnénk az ugrásokat is elsajátítani –, mely erősíti a test alsó izmait. Az ugrások pedig építhetik a csonttömeget. A korcsolyázás emellett fejleszti az egyensúlyt, rugalmasságot, gyorsaságot és a mozgékonyt. A különböző típusú korcsolyázást űzőknek különbözőek az izomtónusai is. A gyorskorcsolyázóknál nagyobb hangsúlyt kapnak a combok, akik emelik a partnerüket, azoknak erősebb a felsőteste, akik viszont sok ugrást végeznek, azoknál a felsőtest kevésbé hangsúlyos.

Fontos tudni, hogy a korcsolyák egy számmal az utcai cipő mérete alatt vannak. Sokan nem tudják ezt, és soha nem múló fájdalommal párosul náluk a kor-

csolyázás. Nincs olyan, hogy valakinek gyenge a bokája a korcsolyázáshoz: ilyenkor a cipő nem megfelelő.

Sífutás

A sífutás során a sízők a havas terepen – általában – síbotok segítségével hajtják előre magukat a sílécen. A sífutás olyan sport, amelyben hosszabb ideig megállás nélkül kell mozogni, mialatt a szív oxigént pumpál az ereken keresztül az izmokba, hogy biztosítsa számukra az energiát. A sífutás által erősített izmok a síelés stílusától függően váltakoznak, de jellemzően a comb izmait, valamint a bicepszt és a tricepszt veszik igénybe.

Sílesiklás

A sífutással ellentétben a sílesiklás kevesebb energiát igényel, mivel a legtöbb pályán a lesiklás nem vesz igénybe két-három percnél többet. Főként a

combizom, a vádli, a csípő és a láb izmai erősödnek, emellett kisebb mértékben a hasi izmok és a karizmok is igénybe vannak véve. A sílesiklás olyan sport, amely javítja az egyensúlyt, a rugalmasságot, gyorsaságot, és erősíti a lábakat. A havon történő síelés a vízisíval ellentétben nem erőlteti meg a törzs hátsó izmait, az inakat.

A norvégiai sziklarajzok tanúskodnak arról, hogy az emberek már a kőkorszakban is síeltek.

Snowboardozás

A **snowboardozás** olyan, mintha fagyos, fehér hullámokat lovagolnánk meg. Nagyszerűen szórakoztat, és még fitten is tart a hideg téli hónapokban. Viszonylag könnyen megtanulható, mindemellett eljuttathat a világ leglelgyőzőbb tájaira. Snowboardozásnál a négyfejű izom, a vádli izmai és a hátsó combizmok irányítják magát a snow-

boardot, a boka és a láb izmai az iránytartásért, a hasi izmok pedig az egyensúlyért felelősek.

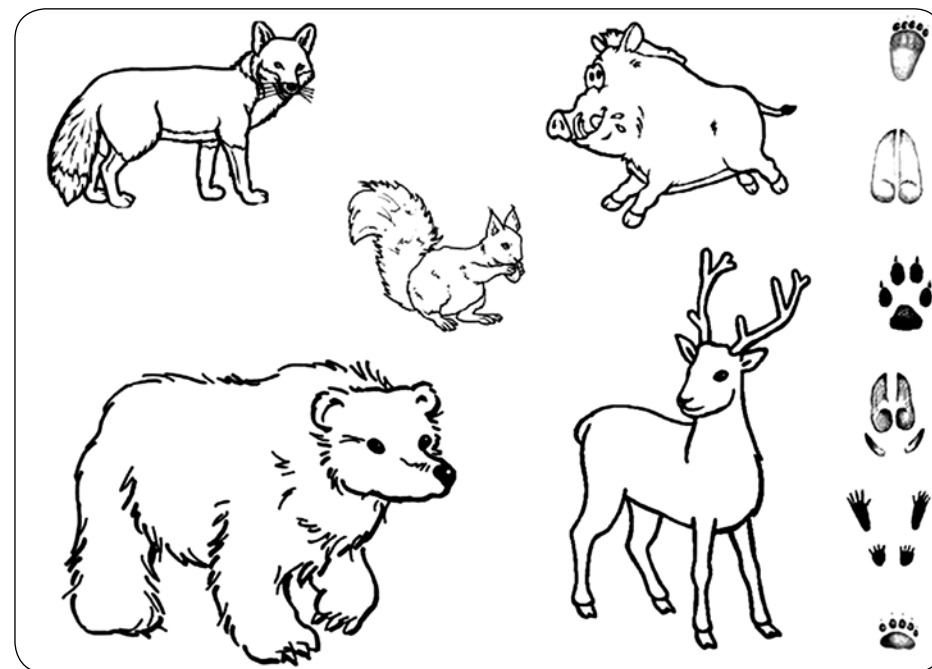
Hódeszkázás közben nagy sebességgel siklunk le a meredek lejtőkön kerülgetve más síelőket, snowboardosokat, növényeket és egyéb mesterséges akadályokat. Attól függetlenül, hogy ki mennyire jó deszkás, esések mindig előfordulnak – jó néhány elég látványos formában –, és az ütközések is gyakoriak. Továbbá, mivel a snowboardozás nagy magasságokban és télen folyik, az időjárás is igen szeszélyes lehet, ragyogóan napos, de keservesen hideg is, minde mellett a körülmények is hirtelen változhatnak, egyik lejtőről a másikra, illetve egyik óráról a másikra.

Jégkorong

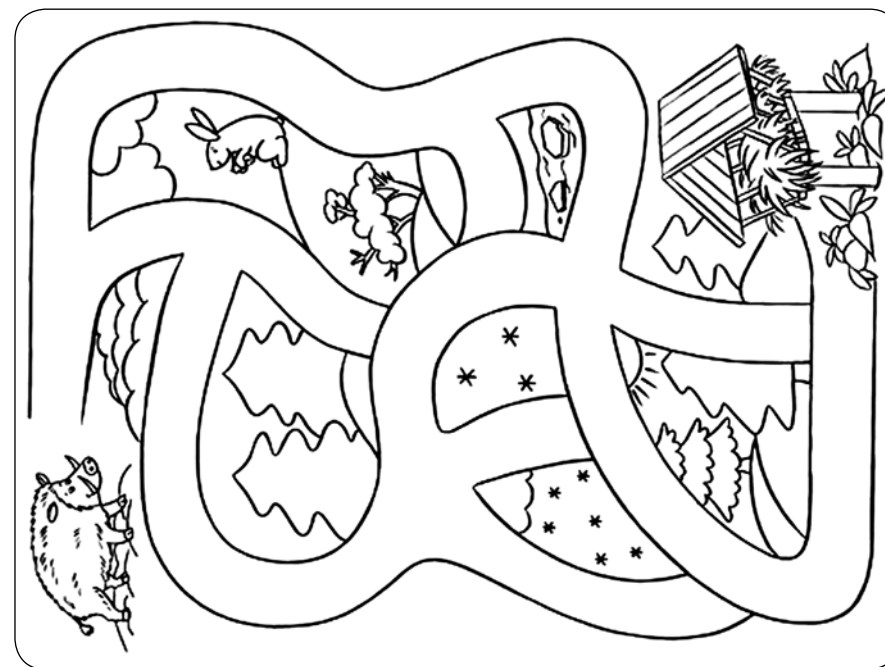
Az emberek különböző személyiségtípusúak – egyesek magányos harcosok, mások pedig a csoportos tevékenységeket kedvelik. Ez utóbbiak számára a jégkorong lehet a tökéletes téli sport. Eltekintve attól, hogy a jégkori bajtársiasságra nevel, az igénybe vett izmok hasonlóak a más típusú korcsolyázáshoz: a test alsó izmai az egyensúly fenntartásában, a felsőtest viszont a hokiütő mozgatásában kap szerepet. A legtöbb játékos megközelítőleg egy-másfél percet tölt a jégen, majd kettőtől négy percig pihen.

Az elején a stabilitást kell megtanulni a jégen, és a korcsolyázást, később pedig a hokizás technikai következik. Ez a sport nagyon kedvelt, és megfelelő fiúknak és lányoknak egyaránt.

Megérkezett a tél. Az erdei állatok téli pihenőre tértek.
Tudod-e, hogy mely állatok szundítanak télen? Segít a kép. Színezd ki a képet! Melyik állatból van a legtöbb a képen? Rajzolj melléjük egy csillagot.

Melyik állat milyen lábnyomot hagy a hóban? Kösd össze!

Segíts a vadmalacnak eljutni az etetőig!

Reggeli csendélet

Butora Kinga
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Remete Réka
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Tóth Szonya
1. osztály

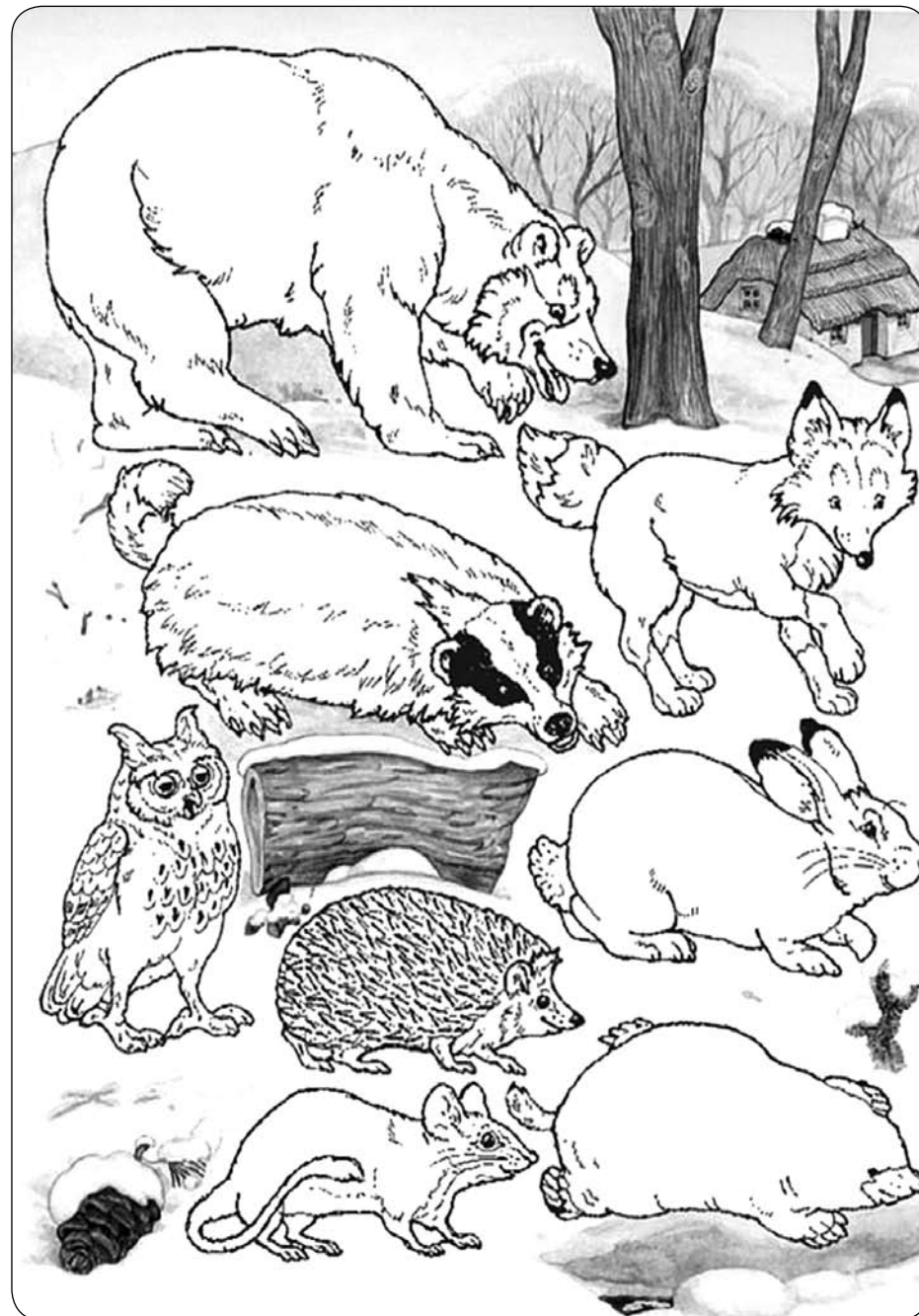
Hajdzser Adrián
1. osztály

Pásztor Kincső
1. osztály

Faragó Petra
1. osztály

Írd le az állatok nevét, és színezd ki őket!

Téli álom

Baráth Bendegúz

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Dobák Amira,

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Búrány Lilla

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Makai Kitti

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Petrik Patrik

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Varga Emanuel

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka